

**SZKOLNE PROCEDURY REAGOWANIA W SYTUACJACH
KRYZYSOWYCH
W ZESPOLE SZKÓŁ NR 1 IM. GEN. JERZEGO ZIĘTKA
W KATOWICACH**

Załącznik 1. Aktualizacja 01.02.2016r.

**1. Procedura postępowania w przypadku otrzymania przesyłki
niewiadomego pochodzenia.**

1. Nie otwierać przesyłki.
2. Umieścić przesyłkę w szczelnym worku plastikowym, szczelnie zamknąć.
3. Worek umieścić w drugim plastikowym worku, szczelnie zamknąć.
4. Paczki nie przemieszczać. Pozostawić ją na miejscu.
5. Zabezpieczyć teren, uniemożliwić dostęp uczniom.
6. Powiadomić Policję 997 (lub 112) lub Straż Pożarną 998.
7. Dyrektor szkoły podejmuje decyzję o ewentualnej ewakuacji szkoły.

W przypadku gdy podejrzana przesyłka została otwarta i zawiera jakąkolwiek podejrzaną zawartość w formie stałej (np. pył, blok, galaretkę, pianę itd.) lub płynnej należy.

1. Nie naruszać tej zawartości, nie rozsypywać, nie przenosić, nie dotykać, nie wąchać, nie powodować ruchu powietrza w pomieszczeniu, (wyłączyć systemy wentylacji i klimatyzacji, zamknąć okna).
2. W miarę możliwości założyć rękawiczki.
3. Całą zawartość umieścić w worku plastikowym, zamknąć go szczelnie.
4. Dokładnie umyć ręce.
5. Zaklejony worek umieścić w drugim worku plastikowym, zamknąć go szczelnie.
6. Ponownie dokładnie umyć ręce.
7. W przypadku braku odpowiednich opakowań należy unikać poruszania i przemieszczania przesyłki .
8. Po przybyciu właściwych służb bezwzględnie stosować się do ich zaleceń.

2. Postępowanie w czasie zagrożenia „bombowego” (przyjęcie zgłoszenia telefonicznego, znalezienie na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych).

1. Osoba, która przyjęła zgłoszenie o podłożeniu ładunku wybuchowego lub znalazła przedmiot niewiadomego pochodzenia, co do którego istnieje podejrzenie, że może on stanowić zagrożenie dla osób i mienia, niezwłocznie powiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły.
2. Zabezpieczenie miejsca, w którym znajduje się podejrzany przedmiot.
3. Podejrzanych przedmiotów nie wolno dotykać!
4. Dyrektor niezwłocznie powiadamia Policję lub Straż Miejską.
5. Do czasu przybycia Policji akcją kieruje dyrektor szkoły.
6. Jeżeli zaistnieje taka konieczność dyrektor zarządza ewakuację.
7. Na miejsce zagrożenia incydem bombowym należy wezwać służby pomocnicze, takie jak: pogotowie ratunkowe, straż pożarną, pogotowie gazowe, pogotowie wodno-kanalizacyjne, pogotowie energetyczne.
8. Po przybyciu Policji na miejsce incydem bombowego, akcją kieruje Policja.
9. Należy bezwzględnie wykonywać polecenia policjantów.
10. Po ogłoszeniu ewakuacji należy zachować spokój i opanowanie, pozwoli to sprawnie i bezpiecznie opuścić zagrożony rejon.
11. Nauczyciele zabierają dziennik lekcyjny i wspólnie z uczniami opuszczają klasę, udając się na wyznaczone miejsce.

Identyfikacją i rozpoznawaniem zlokalizowanego ładunku wybuchowego oraz jego neutralizacją zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane jednostki i komórki organizacyjne Policji.

3. Procedura postępowania w przypadku skażenia promieniotwórczego (radiacyjnego).

1. Zabezpieczyć i pozamykać okna i drzwi oraz zasuwę piecowe i kominowe.
2. Wyłączyć klimatyzację, wentylację, ogrzewanie nawiewowe itp.
3. Mieć przy sobie cały czas włączone radio bateryjne.
4. W miarę możliwości wziąć prysznic, zmienić buty i odzież, chowając je do szczelnej plastikowej torby.
5. Udać się do piwnicy lub innych pomieszczeń do czasu, aż władze służby ratownicze ogłoszą że jest bezpiecznie.
6. Wychodząc na zewnątrz zakryj nos, usta mokrym ręcznikiem. Przygotuj się do ewakuacji lub schronienia się na dłuższy czas.

7. Postępuj zgodnie z zaleceniami określonymi przez władze (służby ratownicze) do czasu odwołania zagrożenia skażeniem promieniotwórczym.

4. Procedura postępowania w przypadku zagrożenia środkami biologicznymi.

1. Włączyć odbiorniki radiowe i telewizyjne na program lokalny w celu wysłuchania komunikatów ostrzegawczych, stosować się do poleceń komunikatów nadawanych przez obronę cywilną.
2. Zaalarmować i ewakuować pracowników, uczniów z rejonu zagrożenia w kierunku pod wiatr od źródeł zagrożenia, a ze strefy skażonej poprzecznie do kierunku wiatru.
3. Wyłączyć urządzenia klimatyzacyjne w obiekcie, natychmiast zamknąć i uszczelnić wszystkie otwory wentylacyjne, okna i drzwi.
4. Przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środka biologicznego do wnętrza pomieszczeń – częsta zmiana tamponu lub nawilżanie go wodą podtrzymuje zdolności pochłaniania na stałym poziomie.
5. Zgromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki: maski pyłowe, gazę, watę, kwas octowy, sok cytrynowy, oliwę jadalną, wodę, wodę utlenioną, mydło, olej parafinowy, środki pobudzające krążenie, spirytus do zmywania skóry.
6. Nie wykonywać prac wymagających dużego wysiłku oraz nie spożywać niepotrzebnie posiłków i nie palić tytoniu.
7. Powiadomić w zależności od okoliczności i potrzeby Policję, Straż Pożarną, Pogotowie Ratunkowe.
8. Do chwili odwołania alarmu lub zarządzenia ewakuacji nie wolno opuszczać uszczelnionych pomieszczeń, przebywać w pobliżu okien i innych otworów wentylacyjnych.
9. Osoby przebywające na otwartej przestrzeni lub przystępujące do ewakuacji muszą jak najszybciej opuścić strefę zagrożenia.

Szybkie wykrycie zagrożenia /ataku.

1. Użyć pasywnych środków ochrony – maski, ubrania ochronne, ewakuacja ludzi z zagrożonych obiektów, ochrona obiektów.
2. Ewakuacja ludzi ze skażonych pomieszczeń, rejonu.
3. Ograniczyć lub zakazać ruch ludzi na zewnątrz budynku.
4. Prowadzić profilaktykę wśród zagrożonych pracowników i uczniów.
5. Stosować zapobiegawczo antybiotyki dla osób skierowanych w rejon skażeń.

6. Prowadzić zabiegi sanitarne i specjalne (np. dekontaminacja ludzi, odzieży i sprzętu w strefie zagrożonej).
7. Śledzić komunikaty radiowe i inne, stosować się do poleceń kierowników jednostek ratowniczych.

Późne wykrycie zagrożenia /ataku.

Działania w tych przypadkach muszą być zdecydowane, bardzo sprawne kierowane i koordynowane. Niezbędne jest podjęcie następujących przedsięwzięć:

1. Prowadzenie kordonu sanitarnego i wydzielenie stref zagrożonych.
2. Poddanie kwarantannie ludzi znajdujących się w tych strefach, a w niektórych przypadkach również zwierząt.
3. Dekontaminacja ludzi, odzieży i sprzętu w strefie zagrożonej.
4. Hospitalizacja chorych z objawami klinicznymi.
5. Zapewnienie ludności bezpiecznej żywności i wody oraz czystej odzieży.
6. Podjęcie działań profilaktycznych w strefach zagrożenia.

Odwolanie zagrożenia /ataku.

1. Usunąć zagrożenie czynnikiem biologicznym wewnątrz budynku poprzez zabiegi specjalne odkażające.
2. Wszystkie pomieszczenia dokładnie przewietrzyć.
3. Zapewnić poszkodowanym ewakuowanym osobom pomoc doraźną.
4. Usunąć materiały skażone.
5. Przeprowadzić specjalistyczną kontrolę BHP, a rozpoczęcie normalnej pracy może nastąpić po usunięciu przyczyn zagrożenia.

5. Procedury postępowania wobec osób obcych znajdujących się na terenie szkoły

1. Każdy, kto nie jest aktualnie uczniem bądź pracownikiem szkoły jest osobą obcą.
2. Każdy pracownik szkoły ma prawo żądać informacji o celu pobytu osoby obcej na terenie szkoły.
3. W przypadku, gdy osoba obca kieruje się do nauczyciela przedmiotowego, należy skierować ją w pobliże pokoju nauczycielskiego i poinformować o godzinie rozpoczęcia najbliższej przerwy śródlekcyjnej.
4. W przypadku, gdy jest to rodzic lub opiekun zgłaszający się po odbiór dziecka, powinien on oczekiwać na koniec zajęć w szatni lub na dolnym holu.

5. W innych przypadkach należy kierować osobę do dyrektora szkoły, pedagoga szkolnego lub sekretariatu szkoły.

6. W przypadku, gdy osoba obca odmawia podania celu wizyty, zachowuje się agresywnie bądź stwarza zagrożenie dla osób przebywających w szkole, należy:

- podjąć próbę wyprowadzenia jej z terenu szkoły – spokojny ton głosu
- przy odmowie wyjścia należy wezwać pomoc
- o sytuacji niezwłocznie powinna zostać poinformowana dyrekcja szkoły
- dzieci należy wprowadzić do klas
- w przypadku zagrożenia z zewnątrz zamknąć drzwi zewnętrzne
- należy zapamiętać jak najwięcej cech charakterystycznych potencjalnych sprawców.

7. W przypadku gdy ocenimy, że zagrożenie jest na tyle groźne, że jusznic więcej nie jesteśmy w stanie zrobić należy:

- generować sygnał napadowy/powiadomić Policję
- przyjąć pozycję bezpieczną
- wykonywać polecenia napastnika
- zapamiętać charakterystyczne cechy sprawców

8. Gdy napastnicy uciekają:

- nie utrudniać ucieczki
- generować sygnał napadowy/powiadomić Policję
- uniemożliwić ponowne wejście sprawców do obiektu – pozamykać wszystkie wejścia
- obserwować kierunek ucieczki, cechy pojazdu jakim odjechali sprawcy
- jeżeli są ranni udzielić pierwszej pomocy
- postępować zgodnie z poleceniami koordynatora bezpieczeństwa do czasu przyjazdu

Policji

Dodatkowo:

- zabezpieczyć ślady przestępstwa – nie dotykać, nie przesuwać przedmiotów pozostawionych przez sprawców
- zanotować numery telefonów, adresy świadków zdarzenia.

6. Procedury postępowania w przypadku wzięcia zakładników w szkole

1. Wymagane sposoby zachowań osób będących zakładnikami:

- zachować spokój i czujność
- nawiązać pozytywny kontakt

- starać się być dla sprawcy osobą autentyczną, dzielić się uwagami, mówić o swoich nadziejach, planach i przyszłości
  - wykonywać polecenia
  - jeść dostarczoną żywność
  - dbać o swoją kondycję fizyczną
2. Zachowania niepożądane:
- nie walczyć ze sprawcami
  - unikać dyskusji na tematy polityczne i religijne
  - nie komentować zachowań negocjatora
3. W przypadku zwolnienia w wyniku negocjacji:
- udzielać wyczerpujących informacji na temat sprawców, ich wyposażenia itd.
4. Postępowanie w przypadku zastosowania wariantu siłowego:
- przyjąć pozycję zapewniającą bezpieczeństwo, zamknąć oczy, otworzyć usta
  - unikać wykonywania nagłych, gwałtownych ruchów
  - wykonywać polecenia wydawane przez członków grupy ratowniczej
  - nie wolno wstawać, przemieszczać się, aż do momentu otrzymania takiego polecenia od członków grupy ratowniczej
  - nie pomagać w obezwładnianiu napastników
  - poddać się wszystkim procedurom
5. Dyrektor szkoły:
- pod żadnym pozorem nie wchodzi do pomieszczenia, w którym jest napastnik, mimo jego żądań
  - zawiadamia Policję
  - zarządza ewakuację szkoły
  - najpierw klasy położone najbliżej, następnie kolejne.
6. Wszystko powinno odbywać się jak najciszej.

.....
Specjalista ds. BHP

.....
Podpis dyrektora/kierownika Jednostki Organizacyjnej

Urzędu Miasta Katowice: